

TEKNİK İFLAS EŞİĞİNDE BİR NEFES ENFLASYON DÜZELTMESİNİN ROLÜ

Emre Özerçen

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir / Türkiye, email: info@emreozercen.com

Şirketlerin finansal yapıları zaman içinde çeşitli nedenlerle zayıflayabilir. Özellikle sürekli zarar eden işletmelerde sermaye erimesi, ciddi yapısal riskleri beraberinde getirir. Bu noktada en kritik kavramlardan biri “teknik iflas”tır. Türk Ticaret Kanunu’nun 376. maddesi kapsamında ele alınan bu süreç, sadece bilanço kalemlerini değil, şirketin tüm karar mekanizmalarını doğrudan etkiler.

1. TEKNİK İFLAS (TTK 376) NEDİR?

TTK 376, sermaye şirketlerinin özkaynak yapılarında zayıflama olduğunda yönetim organlarına çeşitli yükümlülükler yükler:

- **Özkaynaklar, sermaye ile kanuni yedeklerin yarısının altına düşerse:** Yönetim kurulu derhal genel kurulu toplantıya çağırmalı ve iyileştirici önlemler önermelidir.
- **Özkaynaklar bu toplamın üçte ikisinin de altına inerse:** Sermaye artırımı, azaltımı ya da şirketin tasfiyesi gibi daha köklü çözümler gündeme gelir.
- **Borca batıklık şüphesi varsa:** Şirket, hem işletmenin sürekliliği hem de tasfiye varsayımıyla iki ayrı ara bilanço hazırlamalı; eğer borçlar karşılanamıyorsa mahkemeye iflas başvurusu yapılmalıdır.

2. ENFLASYON DÜZELTMESİNİN BİLANÇO KALEMLERİNE ETKİSİ

2023 ve 2024 yılı sonlarında uygulanan enflasyon düzeltmeleri, teknik iflas riski taşıyan şirketler açısından önemli bir etki yaratmıştır:

- Maddi duran varlıklar, sermaye ve benzeri kalemler düzeltilerek taşınan değerleri artmıştır.
- Bu değer artışları özkaynaklara yansyarak, birçok şirketin teknik iflas kapsamından çıkmasına imkân tanımıştır.
- Ancak unutulmamalıdır ki bu artışlar nakit yaratmaz, yalnızca muhasebe kayıtlarını etkiler.

Citation/Atf: ÖZERÇEN, E. (2025). TEKNİK İFLAS EŞİĞİNDE BİR NEFES ENFLASYON DÜZELTMESİNİN ROLÜ. *İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER DAYANIŞMA DERGİSİ*. 8(2): 308-09.

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:
Emre Özerçen
E-mail: info@emreozercen.com

Bu çalışma, Creative Commons Atf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

3. HANGİ BİLANÇO ESAS ALINMALI?

Teknik iflas ve borca batıklık değerlendirmelerinde esas alınması gereken bilanço, **ticari bilançodur**. Bu, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) veya Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) esas alınarak hazırlanmış ve varsa bağımsız denetimden geçmiş bilançodur.

Yaygın hata: Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanan bilançoların dikkate alınmasıdır. Ancak bu bilançolarda enflasyon düzeltmesi kaynaklı yeniden değerlendirme fonları gibi özkaynağı artıran unsurlar görülmeyebilir. Bu da hatalı değerlendirmelere neden olur.

Dikkat edilmesi gereken ayırım:

- **Sermaye ve kanuni yedek akçeler:** Düzeltilmemiş (orijinal) tutarlarıyla dikkate alınır.
- **Özkaynak kalemleri:** Enflasyon düzeltmesi sonrası oluşan değerlerle hesaplanır.

Bu ayırım sonucunda, enflasyon düzeltmesiyle özkaynağı artan bir şirket, teknik olarak TTK 376 kapsamından çıkmış sayılabilir. Ancak bu yalnızca muhasebe üzerinden görülen bir iyileşmedir.

4. ENFLASYON DÜZELTMESİ GERÇEKTEN KURTARIR MI?

Bu sorunun yanıtı şirketin genel finansal yapısına bağlıdır. Ancak bazı genel çıkarımlar yapılabilir:

- Enflasyon düzeltmesi, bilanço kalemlerini büyütür ve özkaynak/sermaye oranını daha sağlıklı gösterir.
- Mali tablolarda görünürde bir iyileşme sağlar; ancak bu iyileşme **fiktiftir**. Nakit akışı, borç ödeme gücü veya kârlılık sorunları devam ediyorsa bu sadece geçici bir rahatlama sunar.
- Yeniden değerlendirme fonlarının sermayeye ilavesi yoluyla teknik iflas yükümlülükleri geçici olarak aşılabilir, fakat bu durum şirketin faaliyet verimliliğini ve sürdürülebilirliğini garanti etmez.

5. ÖRNEK UYGULAMA

2024 yılı sonunda özkaynakları **-500.000 TL** olan bir firmanın:

- Maddi duran varlıkları, enflasyon düzeltmesi sonucunda **2.000.000 TL** artmıştır.
- Bu artış “yeniden değerlendirme artış fonu” olarak özkaynaklara eklenmiş,
- Böylece düzeltilmiş özkaynak **+1.500.000 TL**'ye ulaşmıştır.

Bu durumda şirket, teknik iflas kapsamında görünmese de **nakit pozisyonu, borçluluk oranı ve faaliyet kârlılığı** hâlâ sorunlu olabilir. Bu nedenle sadece muhasebe düzeltmeleriyle değil, stratejik iyileştirmelerle de desteklenmesi gerekir.

Sonuç: Geçici Rahatlama, Kalıcı Çözüm Değil

Enflasyon düzeltmesi, teknik iflas sınırında bulunan şirketler için önemli bir rahatlama sağlayabilir. Ancak bu rahatlama çoğunlukla **muhasebesel bir düzeltme** olup, yapısal bir iyileşme sağlamaz.

Kalıcı çözüm için şu adımlar da gereklidir:

- Sermaye artışı veya ortaklardan kaynak girişi,
- Maliyet kontrolü ve verimlilik artışı,
- Sürdürülebilir kârlılık ve güçlü bir nakit akışı planlaması.

Sonuç olarak, enflasyon düzeltmesi şirketlere sadece “bir nefes” aldırır. Gerçek iyileşme, yalnızca stratejik ve finansal adımların bir bütün hâlinde uygulanmasıyla mümkün olur.